

Infill-oorlog in Hendrik-Ido-Ambacht

Nieuwe toplaag na klachten over geuroverlast

In 2009 werd in Hendrik-Ido-Ambacht een kunstgrasveld aangelegd. Niets bijzonders, ook het type veld was niet zonder. Net als 80 procent van de velden die momenteel worden aangelegd was dit veld voorzien van een infill laag van SBR-rubber. Al gauw werd de situatie in Hendrik-Ido-Ambacht wél bijzonder: er kwamen klachten over stankoverlast. Deze resulteerden uiteindelijk in het installeren van een nieuwe toplaag met EPDM-rubber.

Auteur: Hein van Iersel

Het is een bekend verschijnsel: SBR-rubber ruikt na aanleg altijd, maar de geur verdwijnt na verloop van tijd. In de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht werden de klachten van de omwonenden dermate serieus genomen dat het veld uit 2009 van haar infill-laag werd ontdaan vanwege geuroverlast. Deze omwonenden hadden geklaagd en zouden zelfs gezondheidproblemen zoals misselijkheid hebben gekregen. Overlast voor bewoners zou ook zijn versterkt door het feit dat het bewuste veld heel dicht op de bewoning staat. In één geval minder dan 20 meter. Het bewuste veld van ASWH is als gevolg van die klachten leeggehaald en daarna afgedekt met landbouwplastic. Het veld dat is gerealiseerd door Nootenboom Sport is een traditioneel kunstgrasveld met SBR-infill.

Pak en zink

Volgens een onderzoek van de Milieudienst Zuid-Holland zou de kwaliteit en de samenstelling van het SBR afwijken van wat is bepaald in het bestek. De infill zou voor drie meetwaarden

hogere waarden geven dan in het bestek was omschreven. Zowel de waarden van zink, minerale oliën en Pak's zouden te hoog zijn. Bijzonder aan het rapport is dat het niet ingaat op de klachten van burgers over stankoverlast. Hierover wordt alleen opgemerkt dat uit de containers waarin het verwijderde SBR is opgeslagen een sterke rubberlucht komt en dat de concentraties van de gemeten stoffen in de lucht boven het rubbermateriaal zeer laag zijn, dan wel niet aantoonbaar. Het rapport concludeert dan ook dat de gevonden gegevens geen verklaring geven voor de gezondheidsklachten van omwonenden. Het volledige rapport is te downloaden op de website van Fieldmanager*.

Een belangrijke conclusie van het rapport is wel dat het gebruikte SBR-materiaal niet voldoet aan de door Grontmij opgestelde bestekseisen. Ook zou het materiaal niet voldoen aan de normen die door brancheorganisatie Vaco zijn opgesteld. Met name waar het gaat om de waarden van polycyclische aromatische koolwaterstof-

SBR-rubber ruikt altijd maar de geur verdwijnt na verloop van tijd

fen (Pak) en zink. Waar het gaat om het besluit Bodemkwaliteit, zouden de waarden maximaal 40-75 mg/kg ds bedragen, terwijl in Hendrik-Ido-Ambacht een waarde van 130- 140 mg/kg ds is gemeten.

Het rapport concludeert verder dat vanuit het instrooirubber geen aantoonbare uitloging naar de stabilisatielaag (lava- en zandlaag) heeft plaatsgevonden. De parameters zink, PAK en minerale olie zijn in beide lagen niet verhoogd aangetroffen.

Dick Nootenboom, directeur van de betrokken aannemers wil in een reactie op een eerder verschenen nieuwsbericht op de Fieldmanager site benadrukken dat Nootenboom Sport nergens in tekort geschoten is: "Nootenboom Sport heeft

in 2009 een mooi veld aangelegd conform een bestek van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en naar grote tevredenheid van voetbalclub ASWH. Het veld geurde ook niet meer dan andere met SBR ingestrooide velden, maar de gemeente gaf ons desondanks opdracht om het rubber te verwijderen.”

Infill materiaal geeft zink, minerale oliën en Pak's hogere waarden dan toegestaan

Woordvoerdster Jeanette Voets van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht: "De gemeente ontving lichte gezondheidsklachten van omwonenden, zoals last van de ogen en hoesten. Ook waren er klachten over de geur. Daarop besloot de gemeente het SBR-rubber te verwijderen, want ze wilde geen risico's nemen."

Nieuw veld

Nadat de top laag van het veld van rubber was ontdaan, besloot de raad van Hendrik-Ido-Ambacht op 7 september 2010 om een bedrag van 315 duizend euro te reserveren voor de aanleg van een nieuwe top laag en een overleg te starten met aannemers Nootenboom Sport. Eind september heeft dit geleid tot een overeenkomst tussen de gemeente en Nootenboom. Deze houdt in dat een nieuwe top laag op de bestaande onderbouw wordt aangelegd die gebruik maakt van EPDM-rubber. Begin november 2010 zou dit veld operationeel moeten zijn. Het nieuwe veld wordt voorzien van een infill met geurloos EPDM-rubber.

De gemeente ontving lichte gezondheidsklachten, zoals last van de ogen en hoesten

Jeanette Voets hierover: "Wij hebben heel nauwkeurig alle opties beken en uiteindelijk hiervoor gekozen."

Dick Nootenboom in een reactie op de nieuwe opdracht: "Ik ben blij dat wij gedurende de gehele periode 'on speaking terms' zijn gebleven met de gemeente. De voetbalclub ASWH was meer dan tevreden over het eerste veld en wij gaan ons uiterste best doen om ook de tweede top laag tot een succes te maken. Wij staan ook nog steeds achter het product SBR-infill voor

voetbalvelden. Sporttechnisch is SBR een top-product en heeft het ook nu weer alle testen van GGD en Milieudiensten weten te doorstaan. SBR geeft echter toch een rubberlucht af en doordat er bijna drie centimeter SBR was ingestrooid was de geur bij extreem warm weer waarneembaar bij de aangrenzende huizen die op een afstand van ca. 15 meter zijn gebouwd."

Nootenboom gaat in zijn reactie niet in op het feit dat het gebruikte SBR volgens de rapporten niet voldeed aan de bestekseisen of aan de Vaco normen. Nootenboom stelt wel zijn vraagtekens bij de onderzoeksmethodes. Het rubber zou met een borstel uit het veld gehaald zijn en daarna pas bemonsterd. Dit zou volgens Dick Nootenboom zorgen voor extra hoge waardes Pak en zink.

Vragen

Vakblad Fieldmanager legt de interessante vragen van bovenstaande case aan de betrokken partijen. In de periode dat het gebruik van SBR-rubber omstreden was, werd veel gesproken over de gehalten van gevaarlijke stoffen in het infill. Deel van de oplossing –zo werd toen geredeneerd– zou liggen in een zorgvuldige werkwijze van de rubberverwerkende industrie. Deze zouden er door een zorgvuldige selectie van ingenomen banden en bemonstering van het kant-en-klare materiaal voor moeten zorgen dat de waarden van zink en Pak in alle gevallen beneden de normen zouden blijven.

Volgens Arie Verhoef van de Vaco zou met name de herkomst bepalend zijn. Verhoef twijfelt er daarom ook aan of het materiaal in Hendrik-Ido Ambacht wel afkomstig is van gemalen autobanden. De waardes doen volgens Verhoef vermoeden dat er andere soorten rubber zijn gerecycled. Dit kan dan bijvoorbeeld rubber van autoramen of autodeuren zijn. Van dit materiaal zou bekend zijn dat de stank veel indringender is dan van autobandenrubber. Verhoef wil verder nog kwijt dat uit het buitenland weliswaar ook goed infill-materiaal gehaald kan worden, maar dat opdrachtgevers en aannemers en wel scherp op moeten zijn dat een garantie wordt gegeven dat het materiaal voor 100 procent afkomstig is van gemalen autobanden. Bij Vaco aangesloten bedrijven moeten dit kunnen garanderen. Zowel de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht als de aannemer willen verder niet reageren op de zaak en overeenkomst die is gesloten.

* Ga naar www.fieldmanager.nl, klik op archief en typ in de zoekterm 'Milieudienst'